

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

II Міжнародна науково-практична конференція

**«СУЧАСНІ ТРЕНДИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА В
УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»**

10 листопада 2023 року

Запоріжжя – 2023

Міністерство освіти і науки України
Запорізька торгово-промислова палата (м. Запоріжжя, Україна)
Національний університет «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя, Україна)
Інститут демографії та проблем якості життя НАН України (м. Київ, Україна)
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України (м. Харків, Україна)
ГС «Запорізький кластер «Інжиніринг-Автоматизація-Машинобудування» (м. Запоріжжя, Україна)
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)
Центральноукраїнський державний університет імені В. Винниченка (м. Кропивницький, Україна)
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (м. Харків, Україна)
Центральноукраїнський національний технічний університет (м. Кропивницький, Україна)
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро, Україна)
Київський національний університет будівництва і архітектури (м. Київ, Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця, Україна)
Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки SPACETIME (м. Київ, Україна)
Національний університет «Києво-Могилянська академія» (м. Київ, Україна)
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)
Черкаський державний технологічний університет (м. Черкаси, Україна)
Державний університет економіки і технологій (м. Кривий Ріг, Україна)
Східно-Баварський університет Амберг-Вайден (м. Вайден, Німеччина)
Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль, Україна)
Хмельницький національний університет (м. Хмельницький, Україна)
ГО «Соціально-економічні ініціативи і проекти» (м. Харків, Україна)
Полтавський університет економіки і торгівлі (м. Полтава, Україна)
Університет митної справи та фінансів (м. Дніпро, Україна)
Академія Куявсько-Поморська (м. Бидгощ, Польща)
Познанська політехніка (м. Познань, Польща)
Економічний університет (м. Варна, Болгарія)
Сілезька академія (м. Катовіце, Польща)

II Міжнародна науково-практична конференція
**«СУЧАСНІ ТРЕНДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ»**

10 листопада 2023 року

**Запоріжжя – 2023
Zaporizhzhia – 2023**

УДК 338.28:(001.92)

С91

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(протокол № 5 від 19 грудня 2023 року)*

Редакційна колегія:

Грешта Віктор Леонідович – кандидат технічних наук, професор, ректор Національного університету «Запорізька політехніка»;

Васильєва Олена Олексіївна – доктор економічних наук, доцент, декан факультету Міжнародного туризму та економіки НУ «Запорізька політехніка»;

Гудзь Марина Вікторівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та митної справи НУ «Запорізька політехніка»;

Карпенко Андрій Володимирович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та митної справи НУ «Запорізька політехніка»;

Соколов Андрій Васильович – кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри економіки та митної справи НУ «Запорізька політехніка».

С91

Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 10 листопада 2023 р. [Електронний ресурс]. Електрон. дані. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 410 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

ISBN 978-617-529-437-6

Збірка матеріалів містить наукові доповіді учасників Міжнародної науково-практичної конференції про основні сучасні тенденції та актуальні проблеми економіки в умовах глобалізації, стратегічні пріоритети трансформації економіки в умовах цифровізації.

Призначено для науковців, державних службовців, викладачів, практиків, аспірантів, студентів.

УДК 338.28:(001.92)

ISBN 978-617-529-437-6

© НУ «Запорізька політехніка», 2023

ЗМІСТ

Adam Redmer, Krzysztof Wyrwicki Definicja naukowych podejść do modelowania systemu transportowego obwodu Zaporoskiego....	13
Piotr Gudź, Maryna Gudź, Aleksandra Chlebowska Administrowanie gminnym zasobem nieruchomości mieszkaniowych	16
Ishchuk M.A. Customs policy and shadow processes: a study on Ukraine's scrap metal industry	19
Karimova Vusala Vahid The essence of the modern type of society in socio-economic terms	21
Sabina Makhmudova Mechanisms for financing scientific research.....	24
Vilayat İsmayilov The role of tourism in providing employment	29
Азовцева К.С., Варіс І.О. Організація процесу віртуального онбордингу.....	33
Антонюк Д.А., Жуков В.В. Повоєнне відновлення регіонів України: виклики та перспективи	36
Антонюк Д.А., Коляда О.О. Технології генеративного штучного інтелекту для інтелектуалізації бізнесу: виклики та перспективи	38
Безсмертний М.М., Гнєздовська Ю.С. Удосконалення системи управління розвитком персоналу організації	42
Безугла Л.С., Варяничко М.В. Розвиток регіонального туризму	44
Біленко О.В., Заботіна Ю.О. Підходи до побудови ефективної системи мотивації персоналу підприємства	47
Біленко О.В., Солоділова А.О. Інновації як драйвер економічного розвитку в умовах війни та повоєнного відновлення	49
Богріновцева Л.М., Філюк А.В. Особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні	51
Бондаревська К.В., Коробська А.В. Оцінка ефективності державної політики щодо забезпечення соціальної безпеки населення України.....	54
Буткевич О.В. Стратегічна стійкість підприємства, як основа адаптивного менеджменту в період війни	57
Бондаренко Л.А., Ваніфатова В.О. Теоретичні підходи до управління основними засобами промислового підприємства	60
Буткевич О.В., Тарануха А.М. Управління сталим розвитком підприємства із врахуванням різних етапів життєвого циклу	63
В'юник О.В., Кіріченко О.В., Колісник Є.В. Особливості управління маркетинговою та логістичною діяльністю підприємств у сучасних умовах	65
Василенко І.А., Линенко А.В. Інформаційне забезпечення менеджменту в умовах дистанційної роботи й організації робочих місць персоналу	68
Васильєва О.О., Зубко О.О. Впровадження цифровізації процесів управління персоналом	70
Васильєва О.О., Ісаков О.С. Формування та розвиток компетенцій персоналу на основі корпоративного навчання	73

Фінтех як інструмент інноваційного процесу в економіці	138
Гринюк Н.А.	
Напрями туристичної діяльності системи споживчої кооперації України	141
Гудзь М.В., Марчук В.А.	
Наслідки економічної глобалізації у Словаччині	143
Гудима О.В.	
Ресурсно-інноваційне заміщення як ключовий механізм стратегічного управління потенціалом	146
Гулик Т.В., Васильєв І.О.	
Удосканалення побудови сучасної стратегії навчання та розвитку персоналу	149
Гулик Т.В., Жуков В.О.	
Деякі методи оцінки економічної ефективності інвестиційного проекту з врахуванням ризику	152
Гуцуляк А.І., Желюк Т.Л.	
Зміцнення соціальної стійкості та зниження нерівності доходів населення України шляхом впровадження системи прогресивного оподаткування	155
Даниленко О.А., Купчишина А.В.	
Менеджмент продуктивності персоналу в умовах трансформації суспільних відносин	157
Даниленко О.А., Янцевич Т.Ю.	
Використання сучасних цифрових технологій для потреб професійного добору персоналу	159
Діденко А.С., Кужелєв М.О.	
Перспективи впровадження цифрової валюти НБУ	162
Дмитренко Д.В., Соріна О.О.	
Формування цілей розвитку територіальної громади	165
Доновський Д.В., Соріна О.О.	
Підходи до формування іміджу підприємства	168
Дрючін В.В., Лісніченко М.О.	
Роль цифрових платформ у трансформації соціально-трудових відносин зайнятості	170
Дубина М.В., Сердюк Д.А.	
Стале фінансування: сутність та особливості здійснення	173
Дякович Л.І.	
Демографічні детермінанти старіння населення України в умовах війни та повоєнного відродження	176
Дятлова В.В., Єрохіна Д.О.	
Розвиток пріоритетних секторів промисловості України в повоєнний період: орієнтація на інновації	178
Житар М.О.	
Напрями забезпечення фінансової стійкості держави в умовах військового стану	180
Забелін І.М., Гнездовський О.В.	
Роль механізмів мотивації в стратегіях корпоративного управління	183
Засоріна Г.В., Карпенко А.В.	
Вплив цифрової трансформації на зміни в структурі ринку праці в умовах повномасштабного вторгнення росії на територію України	186
Захарова О.В., Козирєв Д.М.	
Можливості відновлення українських міст на основі концепції розумного міста	189
Заярнюк О.В., Холодовська О.Г., Коверга Я.В.	
Штучний інтелект у сучасному ризик-менеджменті: методи та алгоритми	192
Зелена М.І., Чернушкіна О.О., Кушнір Д.В.	
Стратегічне управління персоналом в умовах ефективної корпоративної культури	194
Зелінська Д.О.	
Проблеми діджиталізації процесів у державних сервісах	197

Захарова О.В.
доктор економічних наук, професор
Козирєв Д.М.
аспірант PhD
Черкаський державний технологічний університет
м. Черкаси, Україна

МОЖЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗУМНОГО МІСТА

Проблематика відновлення українських міст у повоєнний період є актуальною сьогодні і буде тривалий час стояти як одна з найбільш важливих задач для економіки України. Причому потребувати відновлення будуть всі без виключення населенні пункти країни, що пов'язано з такими причинами:

1) необхідність розмінування території України (а за оцінками фахівців, на сьогоднішній день до 30% території країни є замінованою), а також очищення сільськогосподарських земель від забруднень, викликаних обстрілами, бойовими діями та іншими факторами, що виникли в наслідок війни; тут також дуже важливо здійснити перевірку всіх територій України та всіх небезпечних об'єктів на дотримання екологічних вимог;

2) безпосереднє фізичне повне або часткове руйнування агресором міської інфраструктури та житлового фонду – під цю категорію підпадають всі населені пункти, що територіально розташовані у зоні бойових дій;

3) необхідність стовідсоткового забезпечення на майбутнє населення всіх міст України надійною кількістю надійними укриттями та бомбосховищами, що забезпечило б збереження життя найбільш цінному ресурсу країни – населенню;

4) створення гідних умов життя і праці людині, чого неможливо досягти без запровадження у всі сфери життєдіяльності міста провідних інформаційних технологій, інновацій та новітніх управлінських рішень.

Для реалізації проєктів, які б могли дозволити реалізувати всі перелічені групи проблем, необхідно залучити великі розміри коштів, яких в країні немає і в перші роки післявоєнного періоду вони навряд чи з'являться. Будемо сподіватися лише на допомогу країн-партнерів, які на добровільних засадах беруться за відновлення міст або навіть цілих регіонів. Проте навіть сподіваючись на цю допомогу, потрібно обґрунтувати ту стратегію відновлення, яку буде покладено в основу відбудови українських міст. Тут можливо два підходи. Або відновлення міської інфраструктури у тому вигляді, як вона була до моменту військового нападу агресивної сусідньої країни із використанням новітніх, більш раціональних матеріалів і технологій, або закладання в основу відбудови міст інформаційних технологій, що дозволить максимально полегшити працю та життя людини, збільшити рівень його комфортності та якості. Реалізація другого підходу лежить в основі концепції розумного міста (Smart city), яка получила доволі активне поширення в розвинених країнах світу і позитивні сторони якої відчули прості пересічні містяни. А отже можемо спрогнозувати, що саме вибір другого підходу до відбудови українських міст

дозволить створити підґрунтя для повернення в відбудовані міста населення, яке раніше виїжджало у більш безпечні регіони країни або інші країни світу.

Протягом періоду існування концепції розумного міста вона пройшла досить потужну трансформацію і при цьому не стільки технологічну, скільки якісну. При цьому можна умовно виокремити три моделі розумного міста [1]:

Smart city 1.0 – при побудові розумного міста основний фокус уваги фахівців зосереджується на останніх інформаційних технологіях, їх розробці та створенню, пошуку і адаптації вже готових технологій, безперервному удосконаленню та пошуку новітніх ефективних рішень. Модель зводиться до розуміння того, що застосуванню інформаційних технологій в житті міста не буде меж, вони проникнуть у всі сфери життя і тому на їх розвиток мають бути спрямовані всі зусилля та ресурси. Девізом моделі можна вважати слоган «технології заради технологій»;

Smart city 2.0 – при побудові розумного міста формується чітке розуміння того, що технології можуть стати тим дієвим інструментом, який дозволить більш швидко та з найменшими зусиллями досягти вирішення конкретних задач й проблем, що безпосередньо виникають під час виконання функцій життєдіяльності міста. Девізом моделі можна вважати слоган «технології заради якості життя людини»;

Smart city 3.0 – при побудові розумного міста основна увага фокусується на наданні громадянам можливості самостійно обирати або брати безпосередню участь у виборі тих чи інших інформаційних технологій, які дозволять успішно розв'язати конкретну проблему міста, підвищити рівень і якість життя людини у ньому. Девізом моделі можна вважати слоган «людина краще знає де потрібно використати ту чи іншу технологію».

При виборі конкретної моделі, яку доцільно використати в якості базової при відбудові певного українського міста, слід керуватися цілою системою факторів, основними з яких є ступінь руйнувань міської інфраструктури, рівень залученості населення до суспільного життя та зацікавленість в прийнятті участі у житті громади, наявність ресурсів та рівень розвитку інформаційних технологій. Разом із тим. Який би вибір щодо моделі реалізації розумного міста не було зроблено міською владою, під час відбудови українських міст слід в обов'язковому варіанті враховувати геополітичний аспект та орієнтуватися на такі принципові моменти:

1. Безпека. Дотримання жорстких норм безпеки при будівництві житлових будинків, освітніх закладів освіти, адміністративних й інших будівель і споруд – обов'язкова наявність бомбосховищ та стійкості конструкцій до будь-яких зовнішніх загроз, у тому числі природного характеру. Слід в обов'язковому порядку забезпечити кожного містянина можливістю зберегти своє життя, незалежно від міста його перебування під час небезпеки – дома, на вулиці, на роботі, у громадському транспорті, під час навчання або здійснення покупок. Використання бездротових технологій та відеоспостереження задля забезпечення безпеки та захисту міських районів. Створення ефективної системи сповіщення населення про ймовірність загрози для життя та навчання вірному алгоритму дій у цьому випадку.

2. Інфраструктура. Побудова безпечної та надійної енергетичної інфраструктури міста, при цьому основний наголос має бути зробленим на створення розумних мереж й інтенсивне використання альтернативних джерел енергії. З'єднання міських інфраструктур та систем управління інфраструктурою міста завдяки технологіям Інтернету речей, блокчейн тощо.

3. Мобільність. Створення безпечної для людини та екології міської транспортної системи, у тому числі запровадження автоматизованих доріг, автономних автомобілів та засобів подорожей. Забезпечення пріоритетної прохідності шляхів для пішоходів та велосипедистів, їх повної безпеки. Створення мережі smart-стоянок та місць паркування для уникнення заторів та аварій на дорогах міста, що стане одним з факторів привабливості міста.

4. Здорове життя. Відновлення медичної системи з її забезпеченням новітніми ІТ, технологіями, та сучасними медичними засобами, залучення висококваліфікованих фахівців. Запровадження потужних програм профілактики найбільш загрозливих захворювань. Запровадження мережі спортивних закладів та місць активного відпочинку містян.

5. Інформація. Забезпечення вільного доступу людини до сукупності необхідної інформації і знань щодо функціонування міста за допомогою технологій 5G, Big Data та аналізу даних. Створення технологій активної участі людини в процесах управління містом. Створення прогресивного освітньо-культурного простору, заснованого на ефективному виконанні принципу навчання протягом життя.

6. Екологія. Запровадження технологій ресурсоефективності задля зниження рівня забруднення та споживання води, впровадження технологій для зворотного використання води в системі замкнутого циклу. Створення розумних платформ для управління потоками сміття на основі його повторного використання та екологічно безпечної переробки.

Разом із тим дуже важливо створити можливості для гідної праці населення міста. У цьому контексті дієвим інструментом побудови бізнесу та ділового середовища розумного міста слід вважати діджитал-трансформацію, яка сприяє переходу до цифрових процесів і на цьому підґрунті приймати більш ефективні рішення на всіх рівнях управління. Діджитал-трансформація передбачає зміну та інтенсивний розвиток бізнесу за допомогою інтеграції різних прогресивних технологій на основі процедур цифровізації [2]. Діджитал-трансформація має стати провідною концепцією у справі вирішення нагальних задач щодо відновлення українських міст, а саме: надання кращого досвіду клієнтам; масштабування та збільшення ефективності; скорочення часу на впровадження; виробництво та покращення гнучкості в управлінні бізнес-процесами тощо.

Література:

1. Barcelona: Showcase of Smart City Dynamics. URL: <https://smartcityhub.com/technology-innovation/barcelona-showcase-smart-city-dynamics/>.

2. Вініченко І.І., Теслюк Ю.В. Діджиталізація маркетингової стратегії підприємства. Агросвіт. 2022. № 23. С. 3-7.

Наукове електронне видання
Можна використовувати в локальному
та мережному режимах

**СУЧАСНІ ТРЕНДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ**

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції**

10 листопада 2023 року

Один електронний оптичний диск (DVD-ROM); супровідна документація.
Тираж 100 прим. Зам. № 1013

Видавець і виготовлювач
Національний університет «Запорізька політехніка»
Україна, 69063, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 64
Тел.: (061) 769–82–96, 220–12–14

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6952 від 22.10.2019.